

**AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I
POŠTANSKU DJELATNOST**

Broj: 0404 – 5296/1
Podgorica, 18.09.2025. godine

**OTVORENI KONSULTATIVNI PROCES
POVODOM PRIPREME
PRAVILNIKA O TEHNIČKIM I DRUGIM USLOVIMA ZA
PROJEKTOVANJE, IZGRADNJU I KORIŠĆENJE ELEKTRONSKE
KOMUNIKACIONE MREŽE, ELEKTRONSKE KOMUNIKACIONE
INFRASTRUKTURE I POVEZANE OPREME U ZGRADAMA**

Pravni osnov za izradu Pravilnika o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u zgradama

Pravni osnov za izradu Pravilnika o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u zgradama sadržan je u članu 17 Zakona o elektronskim komunikacijama ("Službeni list CG", broj 100/24).

Članom 222 stav 1 Zakona o elektronskim komunikacijama predviđeno je da će se propisi za sprovođenje tog zakona donijeti u roku od godinu dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Agencija u pripremi akata koji mogu imati značajan uticaj na tržište elektronskih komunikacija i poštanskih usluga, odnosno upravljanje ograničenim resursima, shodno članu 206 stav 1 Zakona o elektronskim komunikacijama, sprovodi javne konsultacije.

Javne konsultacije povodom pripreme Pravilnika o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u zgradama se sprovode u skladu sa Uputstvom o načinu vođenja javnih konsultacija u sektoru elektronskih komunikacija i poštanskih usluga broj 0902-1956/1 od 09.04.2025. godine.

Aktivnosti na izradi Nacrta pravilnika o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u zgradama

U skladu sa članom 17 stav 11 Zakona o elektronskim komunikacijama Agencija propisuje bliže tehničke i druge uslove za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u zgradama. U skladu sa navedenim, Agencija priprema i donosi Pravilnik o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u zgradama.

Priprema Nacrta pravilnika o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u zgradama obuhvatila je:

- analizu važećeg Pravilnika o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u objektima ("Službeni list Crne Gore", br. 41/15);
- iskustva u dosadašnjoj primjeni ovog propisa;
- nova rješenja koja su propisana Zakonom o elektronskim komunikacijama;
- analiza sličnih propisa iz država članica EU.

U skladu sa članom 17 Zakona o elektronskim komunikacijama elektronska komunikaciona mreža veoma velikog kapaciteta, elektronska komunikaciona infrastruktura i povezana oprema, kao i pristupna tačka u zgradi namijenjenoj za stanovanje i/ili obavljanje djelatnosti grade se na način koji omogućava: 1) jednostavan prilaz, zamjenu, unapređenje i korišćenje svim operatorima i etažnim vlasnicima u zgradi; 2) slobodan izbor operatora; 3) pristup zgradi pod jednakim uslovima svim operatorima.

Pored toga, istim članom zakona je propisana obaveza investitora da, prilikom izgradnje ili rekonstrukcije zgrade namijenjene za stanovanje i/ili obavljanje djelatnosti, izgradi elektronsku komunikacionu infrastrukturu za postavljanje pristupne elektronske komunikacione mreže veoma velikog kapaciteta do granice urbanističke parcele, kao i da izgradi i postavi pristupnu tačku i fizičku infrastrukturu u zgradi prilagođenu mreži veoma velikog kapaciteta za potrebe te zgrade. Takođe, investitor je dužan da izgradi i zajednički antenski sistem za prijem zemaljskih radio i televizijskih programa, izvede vertikalno i horizontalno kabliranje od pristupne tačke do svake pojedine stambene ili poslovne jedinice, kao i da postavi svu drugu potrebnu opremu za priključenje svih stambenih ili poslovnih jedinica koje se nalaze u zgradi na pristupnu elektronsku komunikacionu mrežu veoma velikog kapaciteta.

Nacrt pravilnika predviđa minimalne tehničke uslove za projektovanje i izgradnju elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta i gigabitnih kapaciteta, fizičke infrastrukture prilagođene mrežama velikih brzina u zgradama u skladu sa odgovarajućim standardima (crnogorskim i međunarodnim). Pored toga, predviđene su odgovarajuće obaveze tokom korišćenja i održavanja elektronskih komunikacionih mreža u stambenim, poslovnim i stambeno – poslovnim objektima. Takođe, Nacrtom pravilnika su propisani principi koje potrebno poštovati prilikom planiranja, projektovanja, instaliranja, korišćenja, upravljanja i održavanja elektronskih komunikacionih mreža zgrada:

- svim zainteresovanim operatorima će se omogućiti pristup zgradi uz ravnopravne i nediskriminatorske uslove;
- svim krajnjim korisnicima elektronskih komunikacionih usluga u zgradi će se omogućiti slobodan izbor operatora;
- svim krajnjim korisnicima elektronskih komunikacionih usluga u zgradi, će se omogućiti korišćenje:
 - o usluga informacionih i komunikacionih tehnologija (ICT-usluge);
 - o usluga radiodifuznih i komunikacionih tehnologija (BCT-usluge), preko CATV sistema i/ili sistema za nezavisan prijem nekodiranih analognih i digitalnih, zemaljskih i satelitskih, radio i televizijskih programa;
- svim krajnjim korisnicima elektronskih komunikacionih usluga u zgradi treba da bude omogućeno korišćenje usluga na nivou propisanog kvaliteta.
- korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture za pristup i povezane opreme zgrada, kao i zajedničkog dijela elektronske komunikacione mreže zgrada ne može se naplaćivati.
- elektronska komunikaciona mreža zgrada i elektronska komunikaciona infrastruktura treba da budu u skladu sa relevantnim propisima, posebno onima iz oblasti izgradnje i prostornog uređenja, zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoline.

S obzirom na postojanje pravilnika koji tretira predmetno pitanje (tehnički i drugi uslovi za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u zgradama), u značajnoj mjeri su zadržana postojeća rješenja uz odgovarajuće izmjene koje su posljedica novih zakonskih odredbi i

potrebe za unapređenjima cilju izgradnje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta i gigabitnih kapaciteta.

Obrazloženje predloženih rješenja u Nacrta pravilnika o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u zgradama

UVODNI DIO

- Član 1 - naveden predmet pravilnika;
- Član 2 - navedeno značenje pojedinih izraza u smislu ovog pravilnika;
- Član 3 - navedene skraćenice i simboli koje se koriste u pravilniku;
- Član 4 - propisano kada i na koga se primjenjuje pravilnik;
- Član 5 - navedeni ciljevi pravilnika;
- Član 6 - navedeni osnovni principi koji se moraju poštovati prilikom planiranja, projektovanja, instaliranja, korišćenja, upravljanja i održavanja elektronskih komunikacionih mreža zgrada;
- Član 7 - navedena klasifikacija zgrada prema više kriterijuma;

STRUKTURA I SISTEMI EKM-A

- Član 8 - propisani osnovni podsistemi elektronske komunikacione mreže i elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme zgrade;
- Član 9 - propisani kabliranje i elementi sistema/podsistema;
- Član 10 - propisani podsistemi generičkog kabliranja;
- Član 11 - propisane generičke karakteristike elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme;
- Član 12 - propisani standardi za elektronske komunikacione mreže u zgradama;
- Članovi 13 - propisano povezivanje pristupne elektronske komunikacione mreže i
– 15 elektronske komunikacione mreže zgrada;
- Članu 16 - propisani uslovi interfejs spoljašnje mreže za pristup;
- Član 17 - propisani kriterijumi za određivanje broja i vrste kablovske instalacije zgrade;
- Član 18 - propisani uslovi za komponente kabliranja, odnosno komunikacioni kanali i spojni pribor;
- Član 19 - propisano da projektovanje i izgradnja elektronske komunikacione mreže zgrade treba da bude u skladu sa propisima o izgradnji objekata, propisima o elektronskim komunikacijama i odgovarajućim domaćim i međunarodnim standardima;
- Član 20 - propisani opšti uslovi za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže zgrade;
- Član 21 - propisani uslovi komponente kabliranja, odnosno komunikacione kanale u odnosu na uslove okoline;
- Član 22 - propisani uslovi za požarne osobine kablova;
- Član 23 - propisani uslovi za kvalitativne kategorije komponenata generičkog kabliranja;
- Član 24 - propisani minimalni uslovi za bakarne kablove (balansirani koaksijalni);
- Član 25 - propisane kategorije stalnih bakarnih kablova, kao i njihovo označavanje;
- Član 26 - propisane kategorije bakarnog spojnog pribora, tj. vrste konektora;

- Član 27 - propisane kategorije spojnih/prespojnih bakarnih kablova, kao i njihovo označavanje;
- Član 28 - propisane kategorije optičkih kablova;
- Član 29 - propisane kategorije optičkih konektora;
- Član 30 - propisane kategorije spojnih/prespojnih optičkih kablova;
- Član 31 - propisana mogućnost korišćenja višestrukih i hibridnih kablova;
- Član 32 - propisani kriterijumi za određivanje minimalne klase kvaliteta veza i kanala generičkog kabliranja;
- Član 33 - propisane kvaliteta veza i kanala generičkog kabliranja;
- Član 34 - propisan način određivanja klase kanala kod generičkog kabliranja;
- Član 35 - propisano daljinsko napajanje terminalne opreme;

EKM STAMBENIH ZGRADA

- Član 36 - propisane funkcionalne cjeline elektronske komunikacione mreže stambene zgrade;
- Član 37 - propisano generičko kabliranje stana i njegove funkcionalne cjeline;
- Član 38 - propisano generičko ICT/BCT- kabliranje stana;
- Član 39 - propisani kriterijumi za dimenzionisanje elektronske komunikacione mreže stambene zgrade;
- Član 40 - propisani kriterijumi za određivanje ICT- i BCT – priključaka
- Član 41 - propisuje konfigurisanje kanala za generičko kabliranje stambenih zgrada;
- Član 42 - propisuje ograničenja za ICT/BCT kabliranje stana kako bi se postigle određene performanse;
- Član 43 - propisane maksimalne dužine stalnog kabla generičkog kabliranja stana u skladu sa standardima;
- Član 44 - propisani minimalni zahtjevi za balansirano i koaksijalno kabliranje stana;
- Član 45 - propisani su minimalni uslovi za ICT okosnice, etažni razvod odnosno ICT kabliranje pristupa spoljnoj mreži za pristup;
- Član 46 - propisani su minimalni uslovi za BCT okosnice, etažni razvod odnosno BCT kabliranje pristupa spoljnoj mreži za pristup koaksijalnim kablovima;

EKM POSLOVNIH ZGRADA

- Član 47 - propisana struktura elektronskih komunikacionih mreža poslovnih zgrada;
- Član 48 - propisano ICT generičko kabliranje poslovnih prostora;
- Član 49 - propisan način realizacije okosnice zgrade i pristup spoljnoj mreži poslovne zgrade;
- Član 50 - propisano BCT kao opciono kabliranje poslovnih prostora;
- Član 51 - propisani kriterijumi za dimenzionisanje elektronskih komunikacionih mreža poslovnih zgrada;
- Član 52 - propisani minimalni zahtjevi za broj korisničkih priključaka;
- Član 53 - propisani kriterijumi za konfigurisanje generičkog kabliranja poslovnih prostora;
- Član 54 - propisani uslovi za balansirane i optičke okosnice poslovnih zgrada;
- Član 55 - propisani referentni primjeri izvođenja balansiranog horizontalnog kabliranja;
- Član 56 - propisani minimalni zahtjevi za horizontalno kabliranje;
- Član 57 - propisani minimalni zahtjevi za optičke okosnice poslovnih kampusa i zgrada;
- Član 58 - propisani uslovi za balansirane okosnice poslovnih kampusa i zgrada;

EKM POSLOVNO-STAMBENIH ZGRADA

- Član 59 - propisani struktura, dimenzionisanje, konfigurisanje, izbor komponenata i performanse EKM poslovno -stambenih zgrada;

TELEKOMUNIKACIONI PROSTORI ZA SISTEME ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA

- Član 60 - propisane potrebne karakteristike telekomunikacionih prostora, kao dijela fizičke infrastrukture u zgradi koja je prilagođena mrežama velikih brzina;
- Član 61 - propisani zahtjevi za potreban broj i vrste telekomunikacionih prostora;
- Član 62 - propisani kriterijumi za telekomunikacioni prostor u stanu i stambenoj zgradi;
- Član 63 - propisane vrste telekomunikacionih prostora stambeno-poslovnih zgrada;
- Član 64 - propisani uslovi koji važe za telekomunikacione prostore;
- Član 65 - propisani uslovi za uvod u zgradu (BEF) elektronske komunikacione mreže;
- Član 66 - propisani uslovi za uvode u prostorije korisnika poslovnog prostora;
- Član 67 - propisani uslovi za prostoriju/prostor za pristup zgrade (ENR);
- Član 68 - propisani uslovi za prostore operatora;
- Član 69 - propisani uslovi za prostoriju za opremu;
- Član 70 - propisani uslovi za etažne prostorije za sisteme elektronskih komunikacija;
- Član 71 - propisani uslovi za zajedničku prostoriju za opremu;
- Član 72 - propisani uslovi za zajedničke etažne prostorije za sisteme elektronskih komunikacija u poslovnim i stambeno-poslovnim zgradama sa više korisnika prostora;
- Član 73 - propisani uslovi za zajedničke etažne prostore za sisteme elektronskih komunikacija u stambenim zgradama sa više korisnika;
- Član 74 - propisani uslovi za smještanje i dimenzije prostora za sisteme elektronskih komunikacija u stanu ili kući;
- Član 75 - propisani uslovi za uvod u kuću ili stan;
- Član 76 - propisani uslovi za pristupni prostor stana ili kuće;
- Član 77 - propisani uslovi za primarni i sekundarni razdjelni prostor stana ili kuće;
- Član 78 - propisani uslovi za telekomunikacioni ormar;

SISTEMI ZA VOĐENJE/POSTAVLJANJE KABLOVA

- Član 79 - propisani su vrste sistema za vođenje kablova, primijenjeni standardi i kriterijumi za određivanje kapaciteta, vrste, topologije i trasa;
- Član 80 - propisani su uslovi za povezivanje zgrada sa spoljnom mrežom za pristup i međusobno unutar kampusa;
- Član 81 - propisani su uslovi za sistem za vođenje kablova elektronske komunikacione mreže u poslovnim, poslovno-stambenim zgradama i stambenim zgradama;
- Član 82 - propisani su uslovi za identifikaciju i označavanje dijelova elektronske komunikacione mreže i elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme zgrade;

ISPITIVANJE I MJERENJE EKM ZGRADE

- Član 83 - propisani su zahtjevi koji se donose na ispitivanje izvedenog balansiranog i koaksijalnog kabliranja;
- Član 84 - propisani su uslovi za sprovođenje verifikacije, sertifikacije i kvalifikacije izvedenog kabliranja;
- Član 85 - propisani su uslovi za ispitivače i izvještaj o ispitivanju elektronske komunikacione mreže zgrade;
- Član 86 - propisano je ispitivanje generičkog balansiranog ICT kabliranja za pojedine klase kabliranja, kao i primjena odgovarajućih standarda;

- Član 87 - propisano je ispitivanje optičkog ICT kabliranja, kao i primjena odgovarajućih standarda;
- Član 88 - propisano je ispitivanje balansiranog BCT kabliranja, kao i primjena odgovarajućih standarda;
- Član 89 - propisano je ispitivanje koaksijalnog BCT kabliranja, kao i primjena odgovarajućih standarda;

DOKUMENTACIJA

- Član 90 - propisuje zahtjeve za dokumentacije elektronske komunikacione mreže zgrade;
- Član 91 - propisuje zahtjeve za glavni projekat;
- Član 92 - propisuje sadržaj pojedinih poglavlja glavnog projekta;
- Član 93 - propisuje zahtjeve za projekat izvedenog stanja;
- Član 94 - propisuje zahtjeve za tehničku dokumentaciju izvedene elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i prateće opreme;

TEHNIČKI PREGLED

- Član 95 - propisuje uslove za tehnički pregled elektronske komunikacione mreže zgrade i pripadajuće infrastrukture;

KORIŠĆENJE EKM ZGRADE

- Član 96 - propisuje obaveze vlasnika, suvlasnika, odnosno predstavnika vlasnika zgrade;
- Član 97 - propisuje obaveze operatora korišćenje postojeće elektronske komunikacione mreže i infrastrukture u zgradi;
- Član 98 - propisuje obaveze operatora u vezi radova koje obavlja u zgradi;
- Član 99 - propisuje obaveze operatora u vezi pružanja usluga i korišćenja prostora;
- Član 100 - propisuje uslove za održavanje elektronske komunikacione mreže zgrade i pripadajuće infrastrukture;
- Član 101 - propisuje sadržaj održavanja elektronske komunikacione mreže zgrade i pripadajuće infrastrukture;

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

- Član 102 - propisuje prestanak važenja Pravilnika o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u objektima ("Službeni list Crne Gore", br. 41/15);
- Član 103 - propisuje stupanje na snagu ovog pravilnika,
- PRILOG 1 - Uporedna lista međunarodnih referentnih standarda
- PRILOG 2 - 1. Evropski standardi i tehnički izvještaji
2. Međunarodni standardi, preporuke i tehnički izvještaji

Dostavljanje komentara, mišljenja i sugestija

Komentari, mišljenja i sugestije, povodom objavljenog konsultativnog dokumenta dostavljaju se na jedan od sljedećih načina:

- putem elektronske pošte na adresu: ekip@ekip.me i vitomir.dragas@ekip.me .
- putem pošte na adresu: Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Bulevar Džordža Vašingtona 56, 81000 Podgorica,

sa naznakom: Za otvoreni konsultativni proces povodom pripreme Pravilnika o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u zgradama.

Transparentnost otvorenog konsultativnog procesa

Dokument koji je predmet javnih konsultacija, prispjeli komentari, mišljenja i sugestije na isti, a koji prispiju u za to predviđenom roku, kao i odgovori i stavovi Agencije na prispjele komentare, mišljenja i sugestije od zainteresovanih subjekata, će se arhivirati i učiniti dostupnim objavljivanjem na web sajtu Agencije na adresi www.ekip.me.

Povjerljivost informacija

Zainteresovani subjekat koji ne želi da određeni podaci i dokumentacija koji se uz komentare dostavljaju Agenciji budu objavljeni, jer isti predstavljaju poslovnu tajnu, obavezan je da to jasno navede, uz obrazloženje, u dokumentaciji koju dostavlja Agenciji. S tim u vezi, potrebno je da se sve povjerljive informacije i podaci dostave u posebnom aneksu, tako da komentari i ostatak dokumentacije može biti dostupan javnosti.

U slučaju kada zainteresovani subjekat samo naznači koji se podaci smatraju poslovnom tajnom, a ne dostavi primjerak dokumentacije pripremljen na način naveden u prethodnom stavu, Agencija će odrediti rok u kojem je zainteresovani subjekat dužan da dostavi primjerak dokumentacije u zahtijevanom formatu. Ako zainteresovani subjekt ne postupi u skladu sa navedenim instrukcijama, Agencija će smatrati da dostavljena dokumentacija ne sadrži poslovnu tajnu.

Agencija će sa podacima koji su povjerljivi postupati na način kojim se obezbjeđuje njihova povjerljivost. Ako su informacije i podaci označeni kao povjerljivi suprotno zakonu kojim se uređuje tajnost podataka, zaštita podataka o ličnosti i zaštita neobjavljenih podataka, Agencija ih neće smatrati povjerljivim.

Rokovi za obavljanje konsultativnog procesa

Javne konsultacije će se sprovoditi po fazama i u rokovima datim u narednoj tabeli.

	Faza javnih konsultacija	Vrijeme trajanja
I	Dostavljanje komentara, mišljenja i sugestija na Nacrta pravilnika o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske	20 dana od dana početka konsultativnog procesa

	komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u zgradama	
II	Razmatranje prispjelih komentara, mišljenja i sugestija i objavljivanje odgovora i stavova Agencije	Do 30 dana od dana završetka prethodne faze
III	Usvajanje Pravilnika o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u zgradama	Do 15 dana od dana završetka prethodne faze

Direktorica

Marija Konjević

Marija Konjević